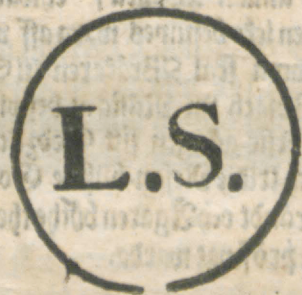

Esom nu thenne Ordning til Städernes goda förlofringh
vthi Handel och W. indel länder/ så befallas här medh Wårt Gene-
ral Commercie Collegium, och i synnerheet Magistraterne vthi
bem:te Städer/ at the/ hwar å sin Orth/ hålla thet öfwer hand och god
vpsicht/ så at then samma behdrigt må efterlefwat warda/ dock medh
thet reservato af wijdare Förordningh / som å swan til förmålt
är. Til yttermehra wisso hafwe Wij thetta medh egen Hand vnder-
skrifwit och Wårt Kongl Secret bekräfta låtit. Datum Huswud-
Quarteret Syetidping den 17. Octobris Anno 1679.

CAROLUS.

Kongl. May: 61. 60

Förordning

och

S T A D B A /

Hwar effter medh Swenske Stepp och Godz / hwilke ge-
nom Öresund eller Bält passera, i förmågo aff Rikszens Rätt
och Pacter, skal förhållas. Datum Kungzöhr den 1.
Augusti Anno M. DC LXXX.

Stockholm /

Tryckt hos Niclas Wankijff / Kongl. Booktryckare.

CARL

med Gudz Råde/ Sweriges / Gidthes och Wändes Konung/ Stor Furste til Finland/ Hertig vthi Skåne/ Eskland/ Lijfland / Carelen/ Brehmen/ Berden/ Stettin/ Pommern/ Cassuben och Wänden/ Furste til Rügen/ Herre öfwer Ingermanland och Wismar; Så och Pfalz Grefwe wid Rhein i Beyern/ til Göllich/ Cleve och Bergen Hertig. Sidre witterligt / at såsom vthi dhe medh Dannemarck vthi Köskild 1658, den 26. Februarij, och för Köpenhamn den 27. Maij Anno 1660. vprättade Fredzfördrag / är förasskedat och beslutet wordet/ at alle dhe Skepp Och och Wäre Undersätare/ som byggia och bo i Sverige eller ther vnder sorterande Provincier, Land och Städer/ ingen vndantagandes tilhörige/ bewårde och obewårde/ små och stora/ medh hwad Gudz the innehafwa vthan åtskildnat/ icke allenast skole vara vthi Drefundh och Bält frije och exempte för all Tull/ Inquisitioner, Visitationer, anhållningar eller andre Molestier och Besvär the hafwa Namn huru the kunna; Uthan och icke vara skyldige eller bundne til at hafwa eller wijsa någre Certificationer på innehaffwande Warur allenast the på Konungens aff Danmarcks Tullbod i Helsingöhr och Nyborg richtige Sid-pas framtee och vthwijsa; Men at medh dhett Gudz och dhe Waror Och/ Wäre Successorer, Undersätare och Inbyggjare vthi Sverige och alle dher vnderliggiande Provincier, Länder och Städer/ tilhörige och vthi fremmande Skepp lastade äre/ för allas hwadh Certificationerne widömer såsom för dätta/ efter Brömsleboos Pacters innehåll/ således; at de när de vpwijisa allenast sine richtige Certificationer, så vthan vphållning/ Förbud eller Tulltäck i någon mätel genom Drefund och Bält frije

25A
 9584

frije til och från passera skole; Men dhett Swenske Gudz vthi fremmande Skepp inlastat som icke kan framwijsa sin råtta Certification, Tulltäckten i Sundet och Bält vara vnderlastat/ effter som dhetta i och i nbe-målte Fredzfördragen medh klara och tydelige Ordh vthi trycktes och för-måles/ och Wij sedermera i föllie aff dhen 8. Artikel vthi dhen emellan Och och Konungen aff Dannemarck den 26. Septemb. 1679. slutne Lundiske Tractat, hafwe varit omtänckte huruledes hädan effter hwarjehanda Misshand/ som både emoot Och och Konungen aff Dannemarck kunde fördrwas/ måtte förbyggias och afwärijas/ hwilket förmedelst dhen i Köpenhamn slutne Tractat den 28. April 1680 ändteligen på effterföljande sätt är wordet förasskedat. Alt fördenkul hafwe Wij för godt sunnet dhenne Förordningh och Stadga at låta affotta och publicera, hwilken Wäre Sidfarande och traffiquerande Undersätare / samt andre Wederbörande skal vara til esterrättelse/ beständes vthi effterföljande Puncter/ Nembl.

1.
 Såsom hwart och ett Swenskt Skepp lastadt eller baorlastat / i föllie aff Rijksens Pacter och affskeder/ bör vara för sedt medh ett riktigt Sidpass; Altid på dhett vnder bem: Sidpass inge vuder sleeff sig måge kunna inrija / och dhe fremmande sig vthi Wäre trogne Undersätares Skepsrederij och handel inmångia / som Och jämwäl vthi Wäre Tulltäckit mycket præjudicera; Ty är afftalt at vi alle Swenske Sidpass/ som til at bewijsa Tullfriheten samt andre exemptioner der samskädes på Kongl. Maj: s aff Dannemarck Tullkammars skole framwijisas/ alle Redarnes Namn böre vara införde/ och så mång / som aff dhe incesse-resserade äro tilskädes när dhe sådant Sidpass vthwårcte/ skole tilbörli- gen för Magistraten på Orthen sin Part och deel vthi Skeppet medh Edh beträffte/ sig egenteligen och allena tilhöra. Och skole dhe från- warande dheras Edh skriffteligen dher på framsända/ eller gen i dheras laga Tullmächtige låta afläggia: Doch är här medh förasskedat / at hwad Personer aff Qualitet, som icke äre Ridymän och vthi Skeppet Medredare skole vara frije någon personlig Edh at gidra / men icke dhes mindre dheras Förklaring och Revers skriffteligen i Edens ställe låta öfwerleswerera.

Jules

2.
Intet Sidpass skal bewillias eller gifwas äth någon Fremmande vnder
hwar namn dhet och wara kan/ vthan allenast til Kongl. May: aff
Swertige råtte Underståtare som bygga och boe i Swertige och dhe dher
vnder hörande Land och Provincier, hwar vnder och försås dhe Kongl.
Svenske Ministri som sig på Fremmande Orter vppehålla och Rei-
publicæ causa äre vthom Landz; Men ingalunda dhe som boe på frem-
mande Orter, och drifwa der sammastådes borgerlig näring och handel.

3.
Skulle någon/ vnder hwarb steen och förewändning dhet och skee kun-
del/ vundersid sig här emoot at handla/ och han dher medh kan öfwer-
tygas/ skal han när han vthi enthera dheras May: May: Riksen
och Land anträffas/ tilböriligen effter hvars och ens Konungz hafwande
Rätt och Högheet affstraffas/ och hans Skepp och Godz/ eller dhen deel
han dher i äger Confiscation wara vndergifwen.

4.
Om någon aff förbem: Redare dhen deel han hafwer vthi Skeppet
innan äre och dagh (effter hwilken tijdh Sidpassen hwar gång bö-
ra förnyas) til någon fremmande wil affskä och sällia/ som dhen Svenske
Friheet medh råtta ey tillkommer. då skal han straxt gifwa Magistraten
på dhen Orth Sidbrefwet är vthfärdat/ tilliänna / hwilket om han för-
summar/ skal honom ofswanbem: Straff / så wijda hans deel anbelangar
öfvelbarligen öfwergå/ och til yttermebra försäkring/ när Sidpassen för-
nyas skole allenast de nye Redarne på ofswanbem: Maneer, och icke dhe
gamble/ dheras Edd aflägga.

5.
Certificationerne på dhe Swenske Godz och Ridpmannemarur/
som vthi Swertige och dher til hörande Land och Provincier vthi
Fremmande Skepp vth- och införs/ skole ingalunda aff Magistraten
eller dhen som ä. Konungens wagnar hafwer at biuda och befalla in blan-
co försärdiga s/ ey heller til någon annan än råtta Swenske Underståta-
re och Inbyggare vthgifwas/ Nembl. effter föregångne Edd eller of-
swanbem: Revers, at dhet Godz och dhe Warur som i Certificationer-
ne ä.

6.
Ät Orthen dher dhe vthgifwas/ medh en Hand äro införde/ Skepparen
och Skeppes Namn vndantogande/ och aff Secreteraren eller dhen
som i Secreterarens sällie är vndertecknad/ på dheras egen Räkningh
äro försärdiga/ och dhem allena tilböra/ och dhet vnder Warurnes Con-
fiscation em här emoot vti en eller annan måtto försäres: I lika måtto
om Secreterarne sunnes här emoot handla/ skole dhe ifrån deros Tidnäst
sättas. Och på dhet Certificationerne ey in blanco må vthfärdas/
ty skole Ridpmännen framgodz och Warurne angående allenast an-
gifwa huru många Saat/ Pactor och Ristor/ vthan Warurne at specifi-
cera; äro införde; Och dhe som widh angifwandet i Sundet och Bält
skulle förnimmas at dher wore flere Saat/ Pactor och Ristor än i Certi-
ficationerne innehållas/ då skal Skepparen dherföre tulla / men dher
mindre finnes/ så skal dhet honom intet präjudicera.

7.
Alla Swenske Skeppare skole wara förbundne lika medh andre Na-
tioner innot 24. Tijmar ifrån dheras Antkomst i Sundet och
Bält / sig på Tullkammaren dher sammastådes angifwa/ och dheras
Sidpass framwijsa/ medh mindre dhe genom Storm och Dväder / at in-
gen kan komma til eller från Borden/ dher ifrån förhindrades/ hwilket i
lika måtto om fremmande Skeppare / som Swenskt Godz innehafwa
försås. Och när något Skepp som länge hafwer varit på Niesan dher
Wästerfönd inkommer och aff hans Sidpass kan sees at dhet är Swenskt/
och at han widh vthresandet antingen aff Sundet eller någon annan vtom
Sundet Hans Kongl. May: aff Swertige tilbörig Orth/ som Halland/
Wästergöthland/ Bahuslän/ och Hertigdömet Brehwen/ på det samma
är blesmen klar giordt; Då skal samma Sidpass i sådant fall gälla/ och
Skepparen ey hafwa aff nöden något annat at försäffa.

8.
När Sidpasset och Certificationerne på ofswanbem: te sät/ och ef-
ter dhet i Pacterne införde formular äro inrättade / då skole dhe
Danste Kongl. Tullbetiänte i Sundet och Bält/ dhe Swenske Skeppar-
ne straxt och vthan vppehåld/ vnder hwarb Prætext dhet och wara sändel/
effter Tractaternes innehåld affärdiga.

Dhe:

8.
De Swenske Skepp / som komma aff Österfön / skole treë Månader
effter dhenne Tractatz Ratification som är den 11. Majj 1680. och
dhe som komma aff Västerfön til ändan aff närvarande År / på hijt in
til wahnlige sätt i Sundet och Bält expedieras; Men sedan skole dhe
sigh effter dhenne Förordning råta och förhålla.

9.
Ingen Skeppare skal sigh vnderstå at gå på Danske Tullboden / in-
nan han först har angifwit sigh hoos Wär betiänte och Fullmäcti-
ge i Öresund / hwilken skal wara pliktig si art widh Skepparens An-
komst honom til hem. Tullbod sölla låta / så at han vthan dhet ringaste
vprehåld kan expedieras.

10.
Om någon Magistrat eller Stadskrifware sigh vnderstår Skeppa-
rens Siöpass och Certificationer anörledes at inträtta än här hoos
fogade Formular vthtrycker och exprimerar, hwar igenom Skeppar-
ne antingen kunde blifwa anhåldne / eller elliest lijda någon skado / då skal
dhen samma Magistrate eller Stadskrifware / som dher medh betrådas /
icke allenast wara förpligtad sådant Skadestånd at wedergöra och resti-
tuera, vthan och / som Saken är til / dher öfwer exemplariter straffas.

11.
På dhet ingen skal hafwa Orsak / sigh öfwer någon eskällig affordran
för Siöpass eller Certificationerne at beswära; In skal Skep-
paren til Besrachtarens och Köpmannens last betala för hwart Siöpass
til Borgmästare och Råd sampt des Skrifware en halff Riksd. och hoos
wär betiänte oc Fullmäctige i Öresund en halff Riksd. hwar vnder baat-
lastare intet skole förskä / utan frise wara. Men för Certificationerne en
Riksdort så wäl vthi Städerna som hoos hem. Wär betiänte och Full-
mäctige i Öresund / Skolandes Köpmännerne lijkwäl för dhe Certifica-
tioners betalning / som på införwäntande Wahror dhem öfwerlefwer-
rae / vthi Städerna befrijade wara. Och hwad Postmästarne anbelan-
gar / som hem. Siöpass och Certificationer öfwerstikka / så skole dhe
icke hafwa Macht at fordra eller taga mehr än för ett enkelt Breff / som i
Taxan specificerat står och dhet är uppsatt före.

Concept

Concept på ett General Siöpass

Wij Borgmästare och Råd N. N. Sidre witterligt / at dhetta Skeppet N.
hwar uppå är Skepparen N. är Swenskt och hemma i Wär Stad (eller annan
Swenskt Stad) och ärnat åth Västerfön / såsom dhes Redare N. medh sine Medre-
dare och Conforter N. N. (så framt flere Medredare finnes) in för oss och Wäre
sttlande Rätt medh Gdh betygat hafwer / begärandes dher på dhetta Wär Pass och
Wittnesböd til bewijsning / at Skepp och Godz bör i Öresund och Bält för all Tull
och Molestie effter Rätt och Rikternes affskeder frise wara. Til wisso hafwe Wij des-
ta medh Stadzens Insegell och Stadskrifwarens Understriff bekräftat. Actum

Concept på en Certification.

Wij Borgmästare och Råd N. N. Sidre witterligt / at för Oss och Wär sttiant-
de Rätt / hafwer sigh på vnderstrefne Dato inställt N. Borgaren här i Staden /
eller i annan Swenskt Stad (eller elliest Swenskt Inbyggare) gifwandes medh Gdh
tillkänna at hafwa vthi Skeppet N. tillhörandes N. hwar uppå Skepparen är N. låtet
inställa Koppa / Järn / Lijn / Hamra Skeppund; Hwite / Råg / Korn / Låster
eller Tunnor; Bräder / Låster; Mastor / Stycker / Wijn / Pijpor / Öresund-
wuden / Åmer / öhl / Låster; Packor / Riffor / Jaat och Tunnor / medh alla hande
Swenskt Kramgodz och Warur (addatur Numerus] tecknad medh N.B. Märcke
som honom eller then Borgare och Inwånare N. tillhör / begärandes denne Wär
Certification til bewijsning at Skeppet / helt eller mindre / och förbem. Godz bör i
Öresund och Bält för all Tull och Molestie effter rätt och Rikternes affskeder frise wa-
ra. Til wisso hafwe Wij dhetta medh Stadzens Insegell och Stadskrifwarens vnder-
striff bekräftat / Actum

Concept på dhet Bewijs / som aff dhen Danske Tullnären gifwes.

ANNO 16 den Daggh vthi Månadt hafwer Skepparen N. hemma i
N. medh sitt Skepp N. öfwerandwardat migh sitt Siöpass eller Certification
på Skepp och Godz / Daterat Daggh och Åhr / til mehra wisheet at honom dhetta
Bewijs medhdelat etc. och allså Skeppet medh Godz och Folck vthan Hinder / förång /
Beswår eller någon wijdare Molestie, måge gå sin Wåggh och Kossa.

FORMULAR.

Åff Gdh som Skeppredarne förste gången / och sedan när Skeppet eller någon deel der
aff til andra försådt eller transporterat warder / sådana nye Redare prästera skole.

N. N. betygat här med wid Gdhs och mitt Samweete / sampt vnder dhen Trooheeg
Plicht / hwar medh Hans Kongl. Majst. min allernädigste Konung och Herre / tag för-
bunden är / at iagh vthi Skeppet N. N. en deel eller part sanfärdeligen äger / och at ingen
Fremmande vnder någon Titel eller Steen någon part i samma Deel hafwer.

Höret och heela Skeppet en allena til / sättes i stället för Deel / dhet
Ordet / Skeppet.

Edelgh

Edeligh Revers för them som Certificationer begäru.

För infommande.

N. N. betygar här medh / widh G:dh och mitt Samwete och vnder dhen Troosheet
Plicht / hwar medh Hans Kongl. Majest. & min Allernådigste Konung och Herre tag för-
bunden är / at tagh för min egen Räkning hafwer eller arnar förskrifwa ifrån N. N.
Salt / Sill / Wiin / Låster / Kramgodz / Pactor / Saat / Låster etc. Och at i
samma förskrifne Godz ingen fecmmande någon deel eller part hafwer / vthan allsamt-
mans vprichigt till min egen Tarff och Handel är eller blifwer införskrifft.

Förskrifwer han och för en annan Swensk / så måste Reversen dher efter ställas
Mutatis mutandis. För vthgående Mutatis mutandis.

Usem nu dhesse ofwanskrefne Puncter Rijkterne emellan äre sdrass-
kedade / och i anledning aff dhe samma Concepterne och Formu-
laren förättade; Alltså hafwe Wij här medh welat dhem / icke allenast
allern til effterrättelse låta publicera, vthan nåd- och allswarligen biuda
och befalla alle Wäre trogne Underlåtare / och dhe som Dj medh hør sam-
heet och Lydna förpligtade äro / at dhe sig alt sådant ställa til hør sam-
och noga effterrättelse / och sig til wahra taga / at dhe dher emoot i ringaste
måtto något gindra eller gindra låta; Effter som och i widriqt Fall / dhen
som något dher emoot sig vnderstär at bryta / för vthan dhet Straff som
ofwan specificerat är / Wäre högste Dnåde skal hafwa at förwanta. Til
yttermera wisso hafwe Wij detta med egen hand vnder skrifwit och Wäre
Kongl. Secret bekräfta låtet. Datum Kungzöhr den 1. Aug. 1680.

CAROLUS.

Kongl. Majest.

Nådiga

61
62.
Förordning /

Swär effter alla Sollicitanter sig hafwa
at råtta / för än dhe någon ansökning hoos
Kongl. Majest. gindra.

Stockholm /
Tryckt hoos Niclas Wankiff / Kongl. Booktr.